

REPLIK

På många punkter är det anledning att helt instämma i dr Larssons framställning. Det nya förslag som han gör synes emellertid vara ett försök att på en gång ro i båt och åka efter häst; det motiveras som en kompromiss, men är i realiteten ett sammanförande av motsatser. Förslaget går ut på att Sverige och Norge — Danmark behöver i detta sammanhang inte dras in — skulle organisera militär samverkan, men följa helt skilda utrikespolitiska linjer; Sverige skulle bevara den politik som omväxlande säges bygga på neutralitet, handlingsfrihet och isolering, medan Norge skulle söka allians i väster. Men vart skulle detta leda? Den organiserade militära samverkan med Norge för vilken dr Larsson uttalar sig måste enligt hans egna ord innebära att för den händelse Norden skulle indras i krig genom ett ryskt anfall "försvaret kan föras enhetligt och med enhetligt rustade krafter"; dr Larsson betonar särskilt att det för Sverige är "en militär fördel att få försvara även Norge". Om nu Norge på grund av en västallians skulle indras i krig med Ryssland — det är ju för detta fall skillnaden i utrikespolitik skulle spela in —, måste ju enligt dr Larssons resonemang Sverige hjälpa Norge vid angrepp; det bleve automatiskt indraget i kriget. Därmed faller hela konstruktionen om gemensamt försvar och motsatt utrikespolitik.

En mera allmän synpunkt bör här också beaktas. Motståndarna till samverkan väster ut gör ofta gällande att en sådan politik skulle öka Rysslands misstro och därigenom kunna framkalla ett angrepp. Tror någon verkligen att denna misstro icke bleve lika stor, därest Sverige samordnade sitt försvar med Norges och förklarade sig redo att hjälpa ett med Västern samverkande Norge?

Konsekvensen av dr Larssons riktiga tanke i försvarsfrågan, att Sverige och Norge bör bilda en gemenskap, blir alltså den att Sverige bör följa Norges utrikespolitiska linje. Endast om så sker blir det militära samarbetet möjligt. Det går inte att på en gång begära svensk-norskt försvar, godta norsk samverkan väster ut och kräva isoleringspoli-

tik för Sveriges del. Dr Larsson måste välja.

Detta val borde inte bli svårt. Ty de skäl han anför mot svensk samverkan väster ut är inte övertygande. Framför allt anför han att risken att bli anfallen av Ryssland vid ett allmänt krig skulle ökas. Men han går icke in på de väsentliga skälen för samverkan, nämligen att risken för ett allmänt krig i hög grad skulle minskas, att vid ett sådant krig snar och effektiv hjälp skulle kunna erhållas vid angrepp och att ett isolerat angrepp mot Sverige eller Skandinavien bleve uteslutet. Och det bör understrykas att dessa skäl för samverkan, liksom dr Larssons skäl emot, gäller i lika hög grad för både Sverige, Norge och Danmark.

Dr Larssons inlägg återspeglar säkerligen en opinion som bestämt önskar anslutning till Norge, men bibringats en föga reflekterad oro för allmän samverkan. Det är viktigt att klarlägga att denna opinion utgår från oförenliga synpunkter.

Herbert Tingsten